

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของจังหวัดนครราชสีมา ในช่วง พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๔๐

ผลการศึกษาพบพัฒนาการทางเศรษฐกิจของจังหวัดนครราชสีมาเกิดขึ้นจากการมีสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสม มีที่ตั้งและเส้นทางคมนาคมที่เอื้อประโยชน์ในการกระจายสินค้าไปยังพื้นที่อื่นได้โดยสะดวก และการมีสาธารณูปโภคที่พร้อมรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ประกอบกับการมีพื้นที่ราบเหมาะสำหรับการเพาะปลูก รวมถึงนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการเพาะปลูกพืชหลัก ได้แก่ ข้าว และพืชไร่ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง ปอ และอ้อย เป็นต้น จึงทำให้นครราชสีมาที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับเกษตรกรรม

นโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาจังหวัดนครราชสีมาเป็นเมืองหลักของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้มุ่งส่งเสริมการอุตสาหกรรมเป็นสำคัญ ส่งผลให้ใน พ.ศ. ๒๕๓๗ สาขาอุตสาหกรรมมีมูลค่าการผลิตเป็นอันดับหนึ่งแทนที่สาขาเกษตรกรรม ซึ่งเป็นสาขาการผลิตหลักของจังหวัด การเปลี่ยนภาคการผลิตหลักจากเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรมส่งผลให้เกิดช่องว่างระหว่างเมืองและชนบท เกษตรกรซึ่งเป็นกลุ่มคนหลักของจังหวัดต้องประสบปัญหายากจน และภาวะหนี้สิน ในขณะที่นายทุนในภาคอุตสาหกรรมซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนจากต่างถิ่นร่ำรวยขึ้นโดยได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ

The purpose of this thesis is to study all the factors, which contributed to the economic development of Nakhon Ratchasima Province from 1957 to 1997. It is found that Nakhon Ratchasima Province is well situated geographically to serve as a commercial hub whence goods and commodities can be transported to various places through a network of roads and railways. The economic life of the province was heavily influenced by agriculture and related activities. The building of basic infrastructure, coupled with the government policy of boosting agricultural cash crops, such as rice, maize, sugar canes, and tapioca, during the four decades under study gave an impetus to the expansion of the agricultural sector. It was, however, the government policy of developing Nakhon Ratchasima as one of the country's "principal provinces" that transformed its agricultural-based economy into semi-industrial one. This resulted in the growth of the industrial sector that overtook the agricultural sector for the first time in 1997. It has a somewhat adverse effect on the social condition of the province; the town prospered at the expense of the countryside. Indebtedness became a serious problem for the majority of the population of the province, namely, the agriculturalists. This was in contrast to the newly-emerging class of capitalists, who were investors from Bangkok and elsewhere. They benefited most from the economic transformation of the province.